
Gymnázium Třebíč

PŘÍBĚHY NAŠICH SOUSEDŮ

LUBOMÍR KRESSA

2023

Životní příběh pana Kressy započal 24. května 1963. Vyrůstal v Třebíči a jeho rodina se zcela neztotožňovala s názory tehdejšího režimu. Na své dětství vzpomíná velmi rád.

„Jak vzpomínáte na své dětství?“

„Krásně. Každý dětství je krásný.“

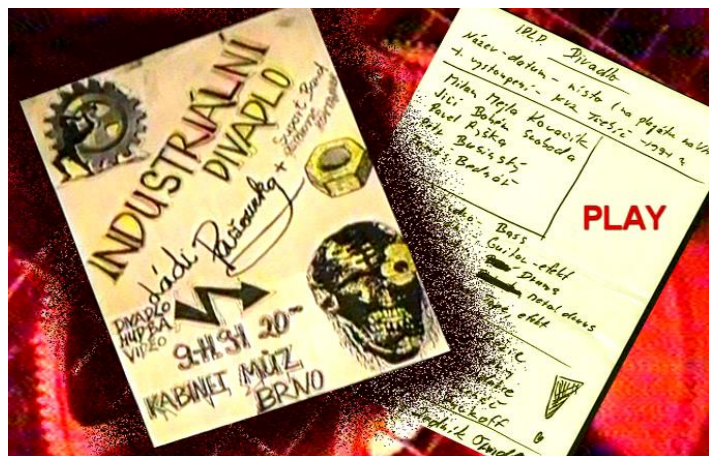
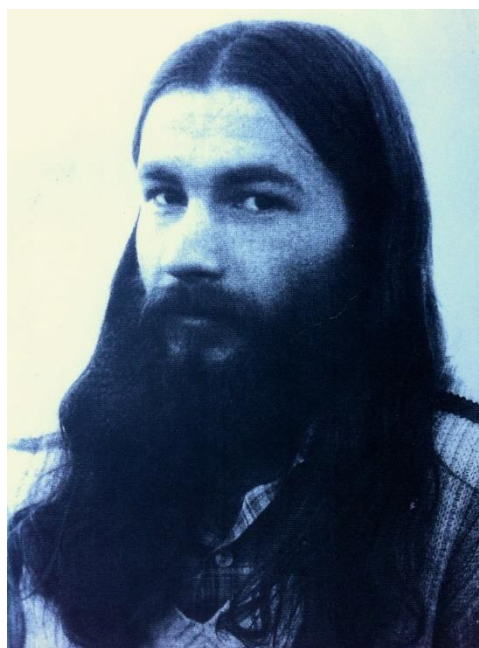
Když byl malý, probíhala zrovna výstavba nové panelové zástavby. Jelikož bydlel nedaleko, chodil si tam s kamarády často hrát. Hráli různé hry na indiány a na vojáky, nebo různě bojovali. Zábavu si užívali, ale byl to prý strašidelný nepořádek, všude samá díra.

Navštěvoval Základní školu T. G. Masaryka Třebíč (bývalá Hanělova Základní Škola). Jelikož byl z „problémové rodiny“, měl při výběru střední školy jistá omezení, nakonec se učil na středním odborném učilišti v Telči.

„No byla to katastrofa.“ Vzpomíná pan Kressa na povodně v Třebíči roku 1985. Voda zaplavila skoro polovinu náměstí a zanechala za sebou spousty škod, ale i tak se našly úsměvné chvíle, jako třeba když po náměstí jezdily vodáci na kajacích. Naštěstí dům pana Kressy to nijak nezasáhlo.

Otec pana Kressy byl vyučený umělecký kovář, ale svému řemeslu se kvůli tehdejšímu režimu nemohl věnovat naplno. Vyučoval v tehdejších domě pionýru a mládeže sochařský a výtvarný kroužek. Byl také hostem skupiny 4, se kterou je pan Kressa někdy spojován v souvislosti s pořádáním některých výstav.

Už dlouho před rokem 1989 začal pan Kressa se svými kamarády projevovat odpor (zatím jen v malém měřítku). Měli skupinu, říkali si máničky a moc jim nevoněl komunismus. Vyjadřovali to jak svými názory, tak i vzhledem. Nosili převážně džíny a měli dlouhé vlasy. Spojovala je jejich visáž, názory, umění a muzika. Poslouchali hlavně západní alternativní kapely. Ne každý, kdo vypadal jako „mánička“ byl proti režimu, byli i tací, kterým šlo jen o to se pobavit.

„Jejich náplň bylo akorát chodit někde po zábavách nebo se ožírat“ Pan Kressa se se svými přáteli v mnoha ohledech odlišoval od tehdejší většinové společnosti, kvůli tomu v nich viděl komunistický režim nepřitele. Odlišovali se například hudebním stylem „My jsme neposlouchali Karla Gotta nebo Helenu

Vondráčkovou. Nás zajímali prostě západní skupiny jakoby alternativní západní skupiny," říká Luboš Kressa. Společně s evangelickým vikářem Tomášem Trusinou přepisovali samizdaty, které pak šířili dál.

Důkazem absurdnosti tehdejší režimu bylo zkoumání obrazů, které prováděl komunistický ideolog Podhradský. Na to vzpomíná pan Kressa takto: „Když někdo jenom trochu třeba nezapadal do toho systému, tak zrovna třeba tady ten Podhrádskej chodil slupou a zkoumal tam, jestli tam není něco zašifrovanýho a takovýhle úplný debility.“

Luboš a jeho přátelé si malovali většinou pro sebe, neměli kde vystavovat, proto si dělali výstavy hlavně v přírodě nebo u někoho doma, což se častokrát dostalo právě ke komunistům. Pan Kressa se zúčastnil mnoha undergroundových akcí, které byly mimo dohled státního aparátu. Problém však nastal, pokud se Státní bezpečnost o takové akci dozvěděla. Jako třeba o jedné ve Starém městě pod Landštejnem „Dopadlo to tak že přijeli vojáci, přijeli tam „estébáci“ se samopalama se psama a vlastně to tam tenkrát... a celý to tam úplně zlikvidovali.“ Vzpomíná na barbarské chování STB Luboš Kressa.

I přesto bylo panu Kressovi a jeho kamarádům povoleno uspořádat výstavu Klub mladých výtvarníků, na které však bylo i dílo jednoho výtvarníka, který pár měsíců před tím spáchal sebevraždu. „Ty komunisty to tak pobouřilo, že tu výstavu zavřeli a šli proti nám ještě tvrdějč,“ vzpomíná Luboš Kressa a ještě dodává, že po tomto incidentu mu byl několikrát udělen zákaz opouštět Třebíč.

Takto Luboš Kressa vzpomíná na výslechy vedené STB, které trvaly klidně 8 hodin: „...a teď jsi jako nevěděl, jestli odejdeš nebo ne. A ono, když to bylo po desátý, po dvacátý, po třicátý tak už to bylo takový jako furt tam byla ta nejistota, jestli jako odejdeš neodejdeš jako půjdeš někam s nima do sklepa nebo půjdeš rovnou na vazbu.“

Díky své činnosti se seznámil například s Ivanem Martinem „Magorem“ Jirousem, kterého několikrát navštívil ve Staré Říši, rovněž se dobře znal i s Alexandrem Vondrou (bývalým ministrem obrany, zahraničí, místopředsedou vlády, současným europoslancem za ODS) Dokonce v jedné hospodě v Praze dvakrát potkal samotného Václava Havla.

První legální akcí byl za totality festival v Okarci, kde hrálo asi 12 kapel a trval 2 dny a bylo tam několik tisíc lidí. Tato akce byla první, která se pořádala pro všechny.

Spoluzakládal festival Zámostí.

Demonstrace u nás začaly vznikat ještě dávno před 1989. Během Sametové revoluce se stal spoluzakladatelem oblastního centra Občanského fóra v Třebíči. Svoji ilegální činnost za komunistického režimu shrnul touto větou: „Na tu dobu jsem docela hrdej,

protože jako jak se říká prostě, neposral jsem se z nich.“

Jako svého výtvarného otce považoval umělce Ladislava Nováka, který působil jako profesor na Gymnáziu. Za života pana Nováka, Luboš Kressa uspořádal několik jeho výstav (ať už v České republice, tak v zahraničí, pak díla skupoval a přeprodával. Doma má velkou sbírku děl Ladislava Nováka. V roce 2022 pořádal výstavu děl pana Nováka, které vlastní.

28. října 2014 byl Lubomír Kressa oceněn cenou města Třebíče. Cenu dostal za celoživotní demokratické postoje a za organizování prvních trebičských demonstrací po 17. listopadu 1989. V pozdějším věku se věnoval kurátorství v Malovaném domě a dodnes se pohybuje v uměleckém světě.

Pana Kressu ovlivnil rok 1989, všechna svoboda, akce, zábava, ..., devadesátky byly nejhezčí období“. Pro svůj život Luboš potřeboval mnoho odvahy, a proto nám přišlo přínosné nás i Vás seznámit s jeho životním příběhem.

„Nejdůležitější je si najít cestu sám a být sám sebou!“

Vypracovali:

2. ročník Gymnázium Třebíč

Betková Veronika, Chloupek David, Nožička Filip, Rohovská Linda

Duben 2023